

بررسی جایگاه فرهنگ شهرنشینی در حفظ سالم سازی محیط زیست و توسعه شهری

امیر الیاسی^{1*} اسماعیل الیاسی²

^{1*} دانشجوی کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه آزاد تبریز A.elyasi99@yahoo.com

² دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشگاه شهید بهشتی تهران

چکیده

هدف اصلی اکثر برنامه ریزان در کشور های مختلف، تحقق توسعه و حفظ سالم سازی محیط زیست است. هدف نهایی از توسعه، نیل به توسعه پایدار و به ویژه، نوع انسانی آن است. برای رسیدن به توسعه از عوامل متعددی استفاده می شود که مهمترین آن داشتن فرهنگ توسعه و بخصوص نیروی انسانی کار آمد است. فرهنگ توسعه در واقع بخشی از فرهنگ عمومی جامعه است و بدون آن تحقق توسعه و حفظ سالم سازی محیط زیست در هر جامعه ای بسیار مشکل است، امروزه گرایش از شیوه زندگی سنتی به زندگی شهرنشینی در همه جای دنیا دیده می شود. هر چند این تحول ابتدا از کشورهای پیشرفته شروع شد، ولی امروزه سرعت آن در کشورهای جهان سوم بسیار زیاد است از طرفی در اکثر مراکز شهری همین کشورها مسائلی ناشی از شیب زیاد گرایش اخیر به شدت افزایش یافته و اکثر شهرهای پرجمعیت، آنها را با مشکلات عدیده ای روبرو ساخته است و یکی از این مشکلات نابودی محیط زیست می باشد. بدیهی است در این ارتباط عدم برخورداری شهرنشینان سنتی از فرهنگ صحیح شهروندی و فقدان فرهنگ عمومی توسعه، بی تأثیر نبوده است. امید است نقطه نظرات مطرح شده در مقاله حاضر که به روش اسنادی و تحلیل محتوا تهیه شده است بتواند مفاهیم کلیدی، شهرنشینی، فرهنگ، سالم سازی محیط زیست و توسعه را معنایی در خور سزاوار ببخشد و ارتباط بین آنها را به طور منطقی تحلیل و در راستای اهداف مدیران، برنامه ریزان امور شهری، فرهنگی و اجتماعی و توسعه کشور، راهکارها و رهیافتها بی را ارائه نماید.

واژه های کلیدی: شهرنشینی- فرهنگ- توسعه- سالم سازی محیط زیست- شهروند

۱- مقدمه

اگر چه تعاریف متعددی از مفهوم «فرهنگ» ارائه شده است، ولی تا کنون به مسأله ارتباط بین فرهنگ، شهرنشینی و حفظ سالم سازی محیط زیست و توسعه کمتر اشاره گردیده است. امروزه در جهان، توسعه خواهی تبدیل به جنبشی فراگیر و جهانی شده است، یکی از اهداف اصلی کشورهای جهان سوم رسیدن به توسعه است. اما مراد از توسعه در این میان بسیار متفاوت است. از گذران امور روزمره گرفته تا فراغت، از فقر مطلق تا بهبود دسترسی به خدمات اساسی اقتصادی و اجتماعی و نیز بهبود مستمر و ارتقای مداوم کیفیت زندگی در این مقوله می گنجد. در یک تعریف کلی و ناظر به توسعه برنامه ریزی